

Aan de Raad van Ministers
d.t.k.v. de Minister van Economische
Ontwikkeling
Dr. I.S. Martina
Molenplein z/n
Alhier

Uw nummer (letter): 2013/024502 Uw brief van: 24 april 2013 Ons nummer: 16052013.03 Willemstad, 16 mei 2013
2013/027497 15 mei 2013

Onderwerp: Advies inzake voornemen benoeming Afd:
bestuursleden Curacao Tourism Development
Foundation (CTDF) (art. 9, AB 2009 no. 92)

Bijlagen:

1 Grondslag

De openbare rechtspersoon het Land Curaçao is met inachtneming van artikel 4 van de Verordening corporate governance (A.B. 2009 no. 92), een schriftelijke overeenkomst aangegaan ingaande 1 mei 2012, met een bij Landsbesluit d.d. 23 mei no. 12/2799 - 2012/13836 aangewezen deskundige organisatie zijnde de Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (SBTNO).

Uitgaande van de Verordening corporate governance alsook de bepalingen van de overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance onder meer het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder, de Regering, de Raad van Ministers dan wel de Ministers aangaande het benoemen of ontslaan van bestuurders bij de vennootschappen of en oftewel de overheidsentiteiten. Op basis hiervan heeft de Raad van Ministers (RvM), de SBTNO als adviseur corporate governance, bij besluit van de RvM d.d. 24 april 2013, no. 2013/024502 ontvangen door de SBTNO op 25 april 2013 en bij besluit van de RvM d.d. 15 mei 2013, no. 2013/027497 ontvangen door de SBTNO op 16 mei 2013, het voornemen tot het benoemen van in totaal drie bestuursleden in het bestuur van de Curacao Tourism Development Foundation (CTDF)) aan de adviseur gemeld.

Op grond van artikel 9 van de Verordening corporate governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of het voornemen tot benoeming van een bestuurder aan de statuten van de vennootschap en aan de toepasselijke regels voldoet, waaronder de procedureregels en profielschets als bedoeld in artikel 8 van de Verordening en de bepalingen uit de Code Corporate Governance Curaçao (Code Corporate Governance). In het advies geeft de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

2 Ontvangen en geraadpleegde documenten

- Het verzoek van de Minister van Economische Ontwikkeling d.d. 23 april 2013, no. 2013/0024502 en 15 mei 2014 no. 2013/27497 alsmede de daarbij behorende besluiten van de Raad van Ministers.
- De Statuten van de Curacao Tourism Development Foundation (CTDF) van 27 april 2012.
- De C.V. van de voorgedragen kandidaten.

3 Toetsing procedureregels en profielschets.

Conform artikel 8 van de Verordening corporate governance meldt de Regering dan wel de Raad van Ministers het voornemen tot het vaststellen van de te hanteren profielschets en procedureregels bij een benoeming of voordracht van een bestuurder aan de adviseur corporate governance.

Op grond van artikel 8 van de Verordening corporate governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of het voornemen waarop de melding betrekking heeft, in overeenstemming is met de Code Corporate Governance. In het advies geeft de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

Conform artikel 4.2 van de Code Corporate Governance is de Regering dan wel de Raad van Ministers gehouden een entiteit op te richten, welke belast is met de advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders van de overheidsentiteiten. Deze entiteit heeft in ieder geval kort gezegd de volgende taken:

- geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Uit het voorgaande volgt dat niet alleen voor de benoeming van directeuren procedureregels en criteria moeten worden opgesteld maar ook voor de benoeming van de leden van de Raad van Commissarissen.

Bij besluit d.d. 22 september 2010 no. 2010/55035 is reeds een algemene profielschets vastgesteld voor de leden van de Raad van Commissarissen van de overheidsentiteiten. De voormalige adviseur corporate governance (SOAB) heeft bij schrijven d.d. 27 oktober 2010 met kenmerk 10/0924C/JC o.a. geadviseerd om alsnog een specifieke profielschets voor de Raad van Commissarissen per overheidsentiteit vast te stellen.

De Regering dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij dringend aanbevolen om op zeer korte termijn alsnog zorg te dragen voor het opstellen van procedureregels en criteria voor de voordracht en benoeming van leden van de Raad van Commissarissen (en bestuursleden) alsmede de vereiste specifieke profielschets per overheidsentiteit.

Vooruitlopend op de strikte naleving van bovengenoemde bepalingen dringt de adviseur de Regering dan wel de Raad van Ministers erop aan om bij de melding aan de adviseur minstens aan te geven aan welke in de algemene profielschets vastgestelde kwalificatie een betreffende kandidaat voldoet, het een en ander zoals reeds ook vastgelegd in het besluit van 22 september 2010 no. 2010/55035. Bij het ontbreken van een deugdelijke motivering dan wel het niet aangeven dan wel onderbouwen ter vervulling van welke profiel een kandidaat zal worden benoemd kan de adviseur indien ook uit de CV van de voorgedragen kandidaat niet afdoende blijkt of de betreffende kandidaat een bepaald profiel voldoet niet anders oordelen dat er zwaarwegende bezwaren bestaan tegen een voorgenomen benoeming. Gelet hierop wordt erop aangedrongen om ieder voornemen te motiveren en daarbij te vermelden ter invulling van wel profiel hij wordt voorgedragen.

Het voorgaande opdat er ook getoetst kan worden of de feitelijke samenstelling van de Raad van Commissarissen in overeenstemming is met de bij besluit van 22 september 2010 no. 2010/55035 vastgestelde samenstelling zijnde:

1. één persoon met financiële kennis en ervaring.. De code eist in ieder geval een financieel-deskundige tussen de leden van de raad van commissarissen;
2. één juridisch deskundige met specifieke ervaring in het ondernemings en/of rechtspersonenrecht;
3. één persoon met (bedrijfs)-economische ervaring en kennis;
4. iemand met specifieke ervaring in de gebieden waar de rechtspersoon actief is.

Profiel schets voor de voorzitter van de raad van commissarissen:

1. aantoonbare leidinggevende kennis en ervaring;
2. over HBO-werk- en denkniveau;
3. goede sociale en communicatieve vaardigheden;
4. minimaal 5 jaar management-ervaring;

4 Toetsing voornemen tot benoeming bestuurder

Conform artikel 9 van de Verordening corporate governance meldt de regering dan wel de Raad van Ministers het voornemen tot de benoeming of voordracht van bestuurders schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance.

Conform de memorie van toelichting bij artikel 8 en 9 van de verordening wordt met de bepalingen beoogd te voorkomen dat ongekwalificeerde personen zullen worden voorgedragen of benoemd als bestuurders. Over de voorgenomen voordracht of benoeming zal conform de Memorie van Toelichting door de adviseur corporate governance in deze marginaal worden geadviseerd. Met andere woorden indien een ongeschikte dan wel ongekwalificeerde kandidaat dan wel een kandidaat die in zekere mate niet voldoet aan het functieprofiel wordt voorgedragen zal de adviseur oordelen dat hiertegen zwaarwegende bezwaren zijn. Benadrukt wordt dat het feit dat de adviseur marginaal toets niet betekend dat de motivering dan wel onderbouwing van de voordracht marginaal mag zijn. De motivering en onderbouwing van een voordracht dient afdoende te zijn opdat er getoetst kan worden.

Bij de toetsing van de aangemelde kandidaten ter benoeming als leden van de Raad van Commissarissen van de CTFD heeft de adviseur als toetsingscriteria gehanteerd de in de algemene profiel schets geformuleerde eisen voor leden van de Raad van Commissarissen.

De volgende kandidaten zijn door de Minister voorgedragen.

- De heer A.S. Pasial met een opleiding en ervaring op financieel/administratief gebied alsmede enige bestuurservaring bij diverse organisaties. Op grond hiervan en het gestelde in zijn CV kan geoordeeld worden dat betrokkene in voldoende mate voldoet aan het minimale vereiste relevante HBO werk- en denkniveau.
- Mevrouw J.M. Hooi-Bonet met een opleiding en ervaring op het gebied van Hospitality, Marketing, Management en Financiën. Op grond hiervan en het gestelde in haar CV kan geoordeeld worden dat betrokkene in voldoende mate voldoet aan het minimale vereiste relevante HBO werk- en denkniveau.
- Mevrouw T. Prins heeft een Masters degree in Science of Accountancy en heeft tevens de General Manager Manager Program aan de Cornell University , School of Hotel Administration afgerond. Op grond hiervan en het gestelde in haar CV kan geoordeeld worden dat betrokkene voldoet aan het minimale vereiste relevante HBO werk- en denkniveau.

Uit de beoordeling van de Curriculum Vitae van voornoemde kandidaten kan alhoewel de voordrachten niet nader zijn gemotiveerd en niet expliciet is aan gegeven ter vervulling van welke profiel zij zijn voorgedragen, redelijkerwijs worden aangenomen dat deze kandidaten gelet op hun opleiding en werkervaring in voldoende mate voldoen aan de hiervoor aangegeven vastgestelde algemene profielschets. De adviseur heeft dan ook op grond van het voorgaande geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van de drie voorgedragen kandidaten.

Met betrekking tot de voorgenomen benoeming van mevrouw T. Prins zij echter het volgende opgemerkt. Uit bekomen informatie heeft de adviseur vernomen dat betrokkene kennelijk aangesteld is als een medewerker van een Minister. In het advies m.b.t. benoeming van bestuursleden van de BZV d.d. 8 maart 2013 no. 08032013.01 heeft de Adviseur reeds een kanttekening geplaatst met betrekking tot benoeming van ambtenaren dan wel daaraan gelijkgestelde.

Conform de Code dient de commissaris die benoemd wordt op basis van een specifieke voordracht zijn taak te vervullen zonder mandaat van degenen die hem hebben voorgedragen en onafhankelijk van bij de onderneming betrokken deelbelangen verwezen wordt naar artikel 2.9 van de Code. Tevens dient elke schijn van belangenverstremgeling te worden vermeden zoals vervat in artikel 2.12 van de Code. In het licht van het voorgaande is de benoeming van een ambtenaar dan wel een aan hem gelijkgesteld functionaris bij de overheid in beginsel onverenigbaar met de Code. Slechts in bijzonder gevallen kan van deze bepaling van de Code worden afgeweken dit dient echter deugdelijk gemotiveerd te geschieden. Indien het hierboven gesteld juist is en niet aan het voorgaande voldaan is zijn er zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van betrokkene daar dit niet in overeenstemming is met de Code.

5 Code Corporate Governance

De adviseur vraagt hierbij ook uw aandacht voor het feit dat conform de bepalingen van de Code Corporate Governance er geen sprake dient te zijn van belangenverstremgeling bij commissarissen (bestuursleden) van een overheidsentiteit, verwezen wordt naar artikel 2.1.2 van de Code. Tevens dient iedere commissaris onafhankelijk te zijn conform het gestelde in artikel 2.9 van de Code.

Het behoort in beginsel niet tot de taak van de adviseur om het voorgaande te toetsen. Voorts brengt de adviseur onder uw aandacht dat het evenmin tot de taak van de adviseur behoort om een integriteittoets en/of antecedentenonderzoek te verrichten.

De kandidaten dienen voor het aanvaarden van hun benoemingen zelf aan te geven of er sprake is van belangenverstremgeling dan wel of zij voldoen aan de onafhankelijkheidscriteria zoals gesteld in voornoemde bepalingen. De adviseur heeft kennis kunnen nemen van de getekende verklaring van de voorgedragen kandidaten met betrekking tot het voorgaande.

Tevens attendeert de adviseur de Regering dan wel de Raad van Ministers op het feit dat conform artikel 2.13 van de Code het aantal commissariaten functies van een persoon bij een overheidsentiteit conform de Code Corporate Governance maximaal vijf kan bedragen, waarbij het voorzitterschap van een Raad van commissarissen als dubbel telt.

De adviseur vraagt hierbij ook expliciet uw aandacht voor het gestelde onder de bepaling 4.2 van de Code Corporate Governance. De Regering dan wel Raad van Ministers wordt geadviseerd om op korte termijn een entiteit op te richten zoals vermeldt in voornoemde bepalingen ter verrichting van de in voornoemde bepalingen vermelde taken.

6 Conclusie en advies

- De Regering dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij wederom geadviseerd om uitvoering te geven aan het gestelde onder de bepalingen 4.2 van de Code Corporate Governance.
- De Regering dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij wederom geadviseerd om te bewerkstelligen dat alle overheidsentiteiten specifieke profielschetsen opstellen en vaststellen voor de leden van de Raad van Commissarissen.
- De adviseur heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de voorgedragen kandidaten de heer A.S. Pasial en mevrouw J.M. Hooi-Bonet als bestuursleden van de CTDF.
- De adviseur heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van de voorgedragen kandidaat mevrouw T. Prins onder voorbehoud van het gestelde in dit advies.

De SBTNO
adviseur corporate governance

cc. de Minister-President
de Minister van Financiën